

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการค้นคว้าอิสระเรื่อง การเปรียบเทียบทักษะในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพของผู้สอบบัญชี อนุญาตและนักบัญชีในเขตพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะทาง วิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและนักบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ สำหรับการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและการศึกษาค้นคว้าอิสระที่เกี่ยวข้อง และเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คนประกอบไปด้วย นักบัญชี 100 คน และผู้สอบบัญชีรับอนุญาต 100 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติเชิง พรรณนา (ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และสถิติเชิงอนุมาน โดยสามารถ สรุปผลการศึกษาแบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักบัญชี จำนวน 100 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 76 อายุอยู่ในช่วง ระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 49 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 79 ดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชี ร้อยละ 73 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีประมาณ 11-15 ปี ร้อย ละ 29

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 100 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 98 อายุอยู่ในช่วงระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 37 มีระดับการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 52 ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายบัญชี ร้อยละ 60 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีประมาณ 11-15 ปี ร้อยละ 29

ส่วนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจที่ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักบัญชี จำนวน 100 คน ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในหน่วยงานภาคเอกชน ร้อย ละ 69 มีจำนวนพนักงานบัญชีในหน่วยงานจำนวน 6-10 คน ร้อยละ 40 และมีการส่งเสริมการพัฒนา ทักษะทางวิชาชีพบัญชี ร้อยละ 99 วิธีการส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพ โดยการสนับสนุนให้ค้นคว้าหา ความรู้ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ร้อยละ 56

ผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 100 คน ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในหน่วยงานภาคเอกชน ร้อยละ 86 มีจำนวนพนักงานบัญชีในหน่วยงานจำนวน 1-5 คน ร้อยละ 76 และมีการส่งเสริมการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพบัญชี ร้อยละ 98 วิธีการส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพ โดยการสนับสนุนให้ค้นคว้าหาความรู้ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ร้อยละ 77

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดยมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3

จากผลการศึกษาศาสามารถสรุปได้ว่า ค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดยมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3 สามารถนำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

ตารางที่ 46 สรุปค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดยมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยของกลุ่มนักบัญชี

ลำดับ	ประเด็นย่อย	ทักษะด้านทาง	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1	ท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์	ปัญญา	4.09	มาก
2	ท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	ปัญญา	4.01	มาก
3	ท่านมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับ การเปลี่ยนแปลง	คุณลักษณะเฉพาะบุคคล	3.94	มาก
4	ท่านมีความสามารถในการจัดการตนเอง	คุณลักษณะเฉพาะบุคคล	3.93	มาก
5	ท่านมีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน	ปัญญา	3.91	มาก
6	ท่านมีความสามารถทำงานเป็นทีม	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.87	มาก
7	ท่านมีความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับ	คุณลักษณะเฉพาะ	3.84	มาก

ตารางที่ 46 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นย่อย	ทักษะด้านทาง	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	ทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา	บุคคล		
8	ท่านมีความสามารถทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.80	มาก
9	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.79	มาก
10	ท่านมีความสามารถเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.78	มาก
11	ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกันกับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.77	มาก
12	ท่านมีความสามารถในการนำเสนอการพูดคุยการรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.74	มาก
13	ท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลา	วิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	3.73	มาก
14	ท่านมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	วิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	3.72	มาก
15	ท่านมีความสามารถพิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ	คุณลักษณะเฉพาะบุคคล	3.71	มาก
16	ท่านมีความระมัดระวังสงสัยเชิงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี โดยคำนึงถึงกิจการ	คุณลักษณะเฉพาะบุคคล	3.69	มาก
17	ท่านมีความสามารถจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ	วิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	3.69	มาก
18	ท่านมีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตามและมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	คุณลักษณะเฉพาะบุคคล	3.68	มาก
19	ท่านมีความชำนาญทางตัวเลข(การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ)	ปัญญา	3.65	มาก
20	ท่านมีความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพพร้อมทั้งให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	3.65	มาก

ตารางที่ 46 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นย่อย	ทักษะด้านทาง	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	และภาษาที่แตกต่าง			
21	ท่านมีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของทรัพยากรทางเศรษฐกิจและแสดงรายการ	วิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	3.61	มาก
22	ท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์งบการเงินได้	วิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	3.61	มาก
23	ท่านทราบถึงหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและการดำเนินธุรกิจของกิจการ	วิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	3.57	มาก
24	ท่านมีความสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติงานบัญชี	วิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	3.55	มาก
25	ท่านมีภาวะความเป็นผู้นำ	การบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	3.55	มาก
26	ท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี	การบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	3.54	มาก
27	ท่านมีความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่มีความสามารถสูงใจและพัฒนาบุคลากร	การบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	3.48	มาก
28	ท่านมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหาร โครงการ การบริหารงานบุคคลและทรัพยากร การตัดสินใจต่าง ๆ	การบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	3.38	ปานกลาง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 47 สรุปค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดยมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีฉบับที่ 3 เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยของ กลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ลำดับ	ประเด็นย่อย	ทักษะด้านทาง	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
1	ท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์	ปัญญา	4.44	มากที่สุด
2	ท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์ห้บ การเงินได้	วิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่การงาน	4.38	มากที่สุด
3	ท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มี วิชาชีพบัญชี	การบริหารองค์กร และการจัดการทาง ธุรกิจ	4.36	มากที่สุด
4	ท่านมีความสามารถเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือ ข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ	ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและการสื่อสาร	4.29	มากที่สุด
5	ท่านมีความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมี ประสิทธิภาพรวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรม และภาษาที่แตกต่างกัน	ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและการสื่อสาร	4.29	มากที่สุด
6	ท่านมีความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับ ทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จตาม กำหนดเวลา	คุณลักษณะเฉพาะ บุคคล	4.26	มากที่สุด
7	ท่านมีความสามารถในการนำเสนอการพูดคุยการ รายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมี ประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและพูดทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ	ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและการสื่อสาร	4.25	มากที่สุด
8	ท่านมีความสามารถทำงานเป็นทีม	ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและการสื่อสาร	4.22	มากที่สุด
9	ท่านมีความสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงของการ ปฏิบัติงานบัญชี	วิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่การงาน	4.22	มากที่สุด
10	ท่านมีความสามารถจัดทำและนำเสนอรายงาน การเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ	วิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่การงาน	4.21	มากที่สุด
11	ท่านมีความสามารถพิจารณาปรับใช้ค่านิยมทาง วิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการ ตัดสินใจ	คุณลักษณะเฉพาะ บุคคล	4.21	มากที่สุด

ตารางที่ 47 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นย่อย	ทักษะด้านทาง	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
12	ท่านทราบถึงหลักเกณฑ์ ขอบบังคับ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับกาปฏิบัติงานและการดำเนินธุรกิจของกิจการ	วิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่กรงาน	4.20	มาก
13	ท่านมีภาวะความเป็นผู้นำ	การบริหารองค์กร และการจัดการทางธุรกิจ	4.20	มาก
14	ท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลา	วิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่กรงาน	4.19	มาก
15	ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	4.19	มาก
16	ท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	ปัญญา	4.18	มาก
17	ท่านมีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของทรัพยากรทางเศรษฐกิจและแสดงรายการ	วิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่กรงาน	4.17	มาก
18	ท่านมีความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่ที่มีความสามารถจริงใจและพัฒนาบุคลากร	การบริหารองค์กร และการจัดการทางธุรกิจ	4.16	มาก
19	ท่านมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	วิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่กรงาน	4.14	มาก
20	ท่านมีความสามารถทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	4.13	มาก
21	ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกันกับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน	ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	4.12	มาก
22	ท่านมีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน	ปัญญา	4.12	มาก
23	ท่านมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	คุณลักษณะเฉพาะบุคคล	4.11	มาก
24	ท่านมีความชำนาญทางตัวเลข(การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ)	วิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่กรงาน	4.08	มาก
25	ท่านมีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ	คุณลักษณะเฉพาะ	4.07	มาก

ตารางที่ 47 (ต่อ)

ลำดับ	ประเด็นย่อย	ทักษะด้านทาง	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	บัญชี โดยคำนึงถึงกิจการ	บุคคล		
26	ท่านมีความคิดริเริ่ม มีความสามารถ โน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตามและมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	คุณลักษณะเฉพาะ บุคคล	4.05	มาก
27	ท่านมีความสามารถในการจัดการตนเอง	คุณลักษณะเฉพาะ บุคคล	4.02	มาก
28	ท่านมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารงานบุคคลและทรัพยากร การตัดสินใจต่าง ๆ	การบริหารองค์กร และการจัดการทาง ธุรกิจ	3.98	มาก

จากผลการศึกษา ค่าเฉลี่ยการประเมินทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดยมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักบัญชีและกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 33

ตารางที่ 48 แสดงค่าเฉลี่ยระดับความการประเมิน ทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดย มาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ทักษะ	นักบัญชี		ผู้สอบบัญชีรับ อนุญาต		รวม	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
ทักษะทางปัญญา	4.00	มาก	4.25	มากที่สุด	4.13	มาก
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ การทำงาน	3.65	มาก	4.20	มาก	3.93	มาก
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	3.80	มาก	4.12	มาก	3.96	มาก
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและ การสื่อสาร	3.77	มาก	4.21	มากที่สุด	4.00	มาก
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทาง ธุรกิจ	3.49	มาก	4.18	มาก	3.84	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทักษะ	3.74	มาก	4.19	มาก	3.97	มาก

ส่วนที่ 4 การเปรียบเทียบระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดยมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศระหว่างนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

จากการเปรียบเทียบระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดยมาตรฐาน การศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีทั้ง 2 กลุ่มพบว่ามีความแตกต่างกันใน 13 บัญชีย่อย ดังสรุปในตารางที่ 29

ตารางที่ 49 สรุปการเปรียบเทียบระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดย มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ทักษะทางวิชาชีพ	ผลการทดสอบ
ทักษะทางบัญชี	แตกต่าง
ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี	
ท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อ การปฏิบัติงาน เช่น จากคน สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์ เช่น เมื่อมี ปัญหาหรือข้อสงสัยเกิดขึ้นมีการซักถามและทำการคิดเชิงเหตุผลเพื่อหาทางแก้ไข ปัญหา	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน	แตกต่าง
ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี	
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	แตกต่าง
ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี	
ท่านมีความชำนาญทางตัวเลข(การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ)	แตกต่าง
ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี	
ท่านมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การใช้ โปรแกรม Word Excel PowerPoint หรือการสืบค้นข้อมูลผ่านระบบInternet มาช่วยในการปฏิบัติงาน	แตกต่าง
ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี	
ท่านมีความสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติงานบัญชีเช่น ความ ผิดพลาดของการบันทึกบัญชีหรือปัญหาจากระบบการควบคุมภายใน และจัดการ ลดความเสี่ยงเหล่านั้นได้	แตกต่าง
ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี	
ท่านมีความสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของทรัพย์สินทางเศรษฐกิจและแสดง รายการ เช่น สินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ค่าใช้จ่ายได้อย่างถูกต้อง	แตกต่าง
ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี	
ท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ กฎหมาย ที่ กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลา	ไม่แตกต่าง

ตารางที่ 49 (ต่อ)

ทักษะทางวิชาชีพ	ผลการทดลอง
ท่านมีความสามารถจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์ห้งบการเงินได้	แตกต่าง ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี
ท่านทราบถึงหลักเกณฑ์ข้อบังคับ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานและการดำเนินธุรกิจของกิจการ เช่น พ.ร.บ.การบัญชี มาตรฐานการบัญชี พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ร.บ.การส่งเสริมการลงทุน ฯลฯ	แตกต่าง ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	แตกต่าง ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี
ท่านมีความสามารถในการจัดการตนเอง เช่น การควบคุมอารมณ์ให้คงที่เมื่อประสบปัญหาทำงานเพื่อนร่วมงานหรือฝ่ายที่เกี่ยวข้อง	แตกต่าง ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี
ท่านมีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตามและมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง	แตกต่าง ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี
ท่านมีความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความสามารถพิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ	แตกต่าง ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี
ท่านมีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยคำนึงถึงกิจการ	แตกต่าง ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความสามารถทำงานเป็นทีม เช่น การให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงานการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือแสดงบทบาทผู้นำ ผู้ตามได้อย่างเหมาะสม	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกันกับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกันได้	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความสามารถเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความสามารถทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ไม่แตกต่าง
ท่านมีความสามารถในการนำเสนอการพูดคุยการรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็น	ไม่แตกต่าง

ตารางที่ 49 (ต่อ)

ทักษะทางวิชาชีพ	ผลการทดสอบ
ทางการ	
ท่านมีความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง	แตกต่าง ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	แตกต่าง ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี
ท่านมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหาร โครงการ การบริหารงานบุคคลและทรัพยากรการตัดสินใจต่างๆ	แตกต่าง ผู้สอบบัญชี > นักบัญชี
ท่านมีความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่ที่มีความสามารถสูงใจและพัฒนาบุคลากร	ไม่แตกต่าง
ท่านมีภาวะความเป็นผู้นำ เช่น มีความสามารถสูงใจให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้	ไม่แตกต่าง
ท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี	ไม่แตกต่าง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 5 สรุปค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี และจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน

ตารางที่ 50 สรุปค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชี จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี

ทักษะ	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี (ปี)			
	1-5 (n=23)	6-10 (n=28)	11-15 (n=29)	> 15 (n=20)
ทักษะทางปัญญา	ท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่ง ข้อมูลใด เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	ท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่ง ข้อมูลใด เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	ท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่ง ข้อมูลใด เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	ท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่ง ข้อมูลใด เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	ท่านมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ท่านมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ได้อย่างถูกต้องและตามกำหนดเวลา	ท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์ห้วงการเงินได้
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	ท่านมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	ท่านมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง	ท่านมีความสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง /ท่านมีความสามารถในการจัดการตนเอง	ท่านมีความสามารถในการจัดการตนเอง
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	ท่านมีความสามารถทำงานเป็นทีม	ท่านมีความสามารถทำงานเป็นทีม	ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง	ท่านมีความสามารถเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	ท่านมีภาวะความเป็นผู้นำ	ท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี	ท่านมีภาวะความเป็นผู้นำ	ท่านมีภาวะความเป็นผู้นำ / ท่านมีความสามารถที่จะสามารถจูงใจและพัฒนานุเคราะห์

ตารางที่ 51 สรุปค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี

ทักษะ	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี (ปี)	
	ไม่เกิน 15 ปี (n=21)	15 ปีขึ้นไป (n=79)
ทักษะทางปัญญา	ท่านมีความสามารถที่จะระบุและแก้ไข ปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน	ท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและ หน้าที่การงาน	ท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและ ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อย่างถูกต้อง ครบถ้วนและตามกำหนดเวลา / ท่านมี ความสามารถจัดทำและนำเสนอรายงาน การเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ	ท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถ วิเคราะห์งบการเงินได้
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะ บุคคล	ท่านมีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าว ผู้อื่นให้ปฏิบัติตามและมีการเรียนรู้ด้วย ตนเอง	ท่านมีความสามารถที่จะเลือกและ เรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแจง งานให้เสร็จตามกำหนดเวลา
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและการสื่อสาร	ท่านมีความสามารถในการนำเสนอการ พูดคุยการรายงาน และการปกป้องมุมมอง ของตนอย่างมีประสิทธิภาพ ที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ / ท่านมีความสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นในการแก้ไขปัญหาความ ขัดแย้ง / ท่านมีความสามารถในการฟังและ อ่านอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงให้ ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่ แตกต่าง	ท่านมีความสามารถเจรจาเพื่อให้ได้ ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ใน สถานการณ์ทางวิชาชีพ
ทักษะการบริหารองค์กรและการ จัดการทางธุรกิจ	ท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่าง ผู้มีวิชาชีพบัญชี	ท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้ อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี

ตารางที่ 52 สรุปค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชี จำนวนพนักงานบัญชีใน
กิจการ/หน่วยงาน

ทักษะทางปัญญา	จำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน (คน)		
	1-5 (n=32)	6-10 (n=40)	มากกว่า 10 คน (n=28)
ทักษะทางปัญญา	ท่านมีความสามารถ ตัดสินใจได้ว่าควรใช้ แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็น ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	ท่านมีความสามารถ ตัดสินใจได้ว่าควรใช้ แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็น ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน	ท่านมีความสามารถ ตัดสินใจได้ว่าควรใช้ แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็น ประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติ และหน้าที่การงาน	ท่านมีความชำนาญทาง ตัวเลข	ท่านมีความชำนาญด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศ / ท่านมีความสามารถจัดทำ รายงานและปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์อย่างถูกต้องตาม กำหนด เวลา / ท่านมีความ สามารถวิเคราะห์ห้วงการเงิน ได้	ท่านมีความสามารถจัดทำ รายงานและปฏิบัติตาม หลักเกณฑ์ ขอบบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ได้ อย่างถูกต้องครบถ้วนและ ตามกำหนดเวลา
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะ บุคคล	ท่านมีความสามารถในการ จัดการตนเอง	ท่านมีความสามารถที่จะเข้า ร่วมและปรับตัวให้เข้ากับ การเปลี่ยนแปลง	ท่านมีความสามารถที่จะเข้า ร่วมและปรับตัวให้เข้ากับ การเปลี่ยนแปลง
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่าง บุคคลและการสื่อสาร	ท่านมีความสามารถทำงาน เป็นทีม	ท่านมีความสามารถทำงาน เป็นทีม	ท่านมีความสามารถทำงาน ในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้ อย่างมีประสิทธิภาพ
ทักษะการบริหารองค์กรและ การจัดการทางธุรกิจ	ท่านสามารถตัดสินใจได้ อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี / ท่าน มีภาวะความเป็นผู้นำ	ท่านสามารถพิจารณาและ ตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ บัญชี	ท่านสามารถพิจารณาและ ตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ บัญชี

ตารางที่ 53 สรุปค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน

ทักษะทางปัญญา	จำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน (คน)	
	1-5 (n=32)	6-10 (n=40)
ทักษะทางปัญญา	ท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์	ท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรรีใช้แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน
ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน	ท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์ห้วงการเงินได้	ท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลา
ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล	ท่านมีความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแจงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา	ท่านมีความสามารถพิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ
ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร	ท่านมีความสามารถในการนำเสนอการพูดคุยการรายงาน และการปกป้องมุมมองของคนอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียน และพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ	ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกันได้
ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ	ท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี	ท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี / ท่านมีความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่ที่มีความสามารถสูงใจและพัฒนาบุคลากร

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและนักบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. จากการผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดยมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.97 ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สรศักดิ์ ธนันไชย (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่องการวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือจังหวัดลำพูนและสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ธิพาดา แก้วปัญญา (2554) ที่ศึกษาในเรื่องการประเมินทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในสังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่ และเปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) ได้ศึกษาเรื่องการวัดทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในกลุ่มสหกรณ์การเกษตรที่ใช้เทคโนโลยีทางการบัญชีในการปฏิบัติงานที่ตั้งอยู่ในเขตสำนักงานตรวจสอบบัญชีที่ 7 ซึ่งผลพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพโดยรวมทั้ง 5 ด้าน (ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ) อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับผลการศึกษาในครั้งนี้
2. ทักษะทางปัญญา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีระดับการประเมินสูงที่สุดในประเด็นย่อยท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์ ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) และธิพาดา แก้วปัญญา (2554)
3. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักบัญชี มีระดับการประเมินสูงที่สุดในประเด็นย่อยท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และตามกำหนดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สรศักดิ์ ธนันไชย (2551) กลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีระดับการประเมินสูงที่สุดในประเด็นย่อยท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์งบการเงินได้
4. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักบัญชี มีระดับการประเมินสูงที่สุดในประเด็นย่อยท่านมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ธิพาดา แก้วปัญญา (2554) กลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีระดับการประเมินสูงที่สุดในประเด็นย่อยท่านมีความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา สอดคล้องกับการศึกษาของ สรศักดิ์ ธนันไชย (2551)

5. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักบัญชี มีระดับการประเมินสูงที่สุดในประเด็นย่อยท่านมีความสามารถทำงานเป็นทีม ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สรศักดิ์ รัตนไชย (2551) และ เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือ ท่านมีความสามารถเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ และท่านมีความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน

6. ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักบัญชี มีระดับการประเมินสูงที่สุดในประเด็นย่อยท่านมีภาวะความเป็นผู้นำซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) และธิพาดา แก้วปัญญา (2554) ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีระดับการประเมินสูงที่สุดในประเด็นย่อยท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี สอดคล้องกับการศึกษาของ สรศักดิ์ รัตนไชย (2551)

7. การส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ได้รับการส่งเสริมโดยวิธีการสนับสนุนให้ค้นคว้าหาความรู้ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาของทั้ง สรศักดิ์ รัตนไชย (2551) เปรมกมล เศรษฐีกุล (2554) และธิพาดา แก้วปัญญา (2554) ที่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามได้รับการส่งเสริมโดยการให้เข้ารับการอบรมตามหน่วยงานหรือองค์กรทางวิชาชีพบัญชีจัดขึ้น ซึ่งสาเหตุของการไม่สอดคล้องกันนั้นอาจจะเกิดจากการที่ในปัจจุบันระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีการพัฒนา และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบัญชีที่มีการเผยแพร่ในอินเทอร์เน็ตมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ข้อค้นพบ

จากการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและนักบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ มีข้อค้นพบได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถามมีการประเมินเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพตามแนวทางที่กำหนดโดยมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าทั้งกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และกลุ่มนักบัญชี นั้นมีระดับการประเมินอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. ทักษะทางด้านปัญญา พบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินสูงที่สุดสำหรับกลุ่มนักบัญชี และกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือ ท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์ เช่นเดียวกัน แต่กลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และกลุ่มนักบัญชี มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน

การจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี กลุ่มนักบัญชีพบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในทุกช่วงมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ ไม่เกิน 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน และกลุ่มช่วงประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์

การจำแนกตามจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน กลุ่มนักบัญชีพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทุกกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่า กลุ่มที่มีจำนวนนักบัญชี 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์ กลุ่มที่มีนักบัญชี 6-10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถตัดสินใจได้ว่าควรใช้แหล่งข้อมูลใดเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

3. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน พบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินสูงที่สุดสำหรับกลุ่มนักบัญชี คือ ท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และตามกำหนดเวลา ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือ ท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์งบการเงิน ได้ โดยทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในปัจจัยย่อยชำนาญทางตัวเลข(การใช้คณิตศาสตร์และสถิติ)ปัจจัยย่อยชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศปัจจัยย่อยความสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติงานบัญชีเช่น ความผิดพลาดของการบันทึกบัญชีหรือปัญหาจากระบบการควบคุมภายใน และจัดการลดความเสี่ยงเหล่านั้นได้ ปัจจัยย่อยสามารถวัด/คำนวณมูลค่าของทรัพย์สินทางเศรษฐกิจและแสดงรายการ และปัจจัยย่อยเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์งบการเงินได้

การจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี กลุ่มนักบัญชีพบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ใน 1-5 ปี และ 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วง 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลัก เกณฑ์ได้อย่างถูกต้องและตามกำหนดเวลา และกลุ่มช่วงประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อย ท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์งบการเงินได้ ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ ไม่เกิน 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ อย่างถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลา และท่านมีความสามารถจัดทำและนำเสนอรายงานการเงินในรูปแบบที่ง่ายต่อความเข้าใจ และกลุ่มช่วงประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์งบการเงินได้

การจำแนกตามจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน กลุ่มนักบัญชีพบว่า กลุ่มที่มีจำนวนนักบัญชี 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความชำนาญทางตัวเลข กลุ่มที่มีนักบัญชี 6-10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์อย่างถูกต้องตามกำหนด เวลา ท่านมีความ สามารถวิเคราะห์งบการเงินได้ และกลุ่มที่มีนักบัญชี มากกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลา ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่า กลุ่มที่มีจำนวนนักบัญชี 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์งบการเงินได้ กลุ่มที่มีนักบัญชี 6-10

คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในประเด็นย่อยท่านมีความสามารถจัดทำรายงานและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์
ข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและตามกำหนดเวลา

4. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลพบ พบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินสูงที่สุด
สำหรับกลุ่มนักบัญชี คือ ท่านมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงส่วน
กลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือ ท่านมีความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่มีจำกัดและ
จัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลาโดยทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในปัจจัย
ย่อยสามารถในการจัดการตนเองความคิดริเริ่ม ปัจจัยย่อยมีความสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม
และมีการเรียนรู้ด้วยตนเองปัจจัยย่อยสามารถพิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณและ
ทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ และปัจจัยย่อยระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีโดย
คำนึงถึงกิจการ

การจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี กลุ่มนักบัญชีพบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ใน
1-5 ปี 6-10 ปี และ 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัว
ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง โดยกลุ่มช่วง 11-15 ปี และช่วงประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
ในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถในการจัดการตนเอง ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่า ผู้ที่มี
ประสบการณ์ ไม่เกิน 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าว
ผู้อื่นให้ปฏิบัติตามและมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง และกลุ่มช่วงประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตามและมีการเรียนรู้
ด้วยตนเอง

การจำแนกตามจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน กลุ่มนักบัญชีพบว่า กลุ่มที่มีจำนวนนัก
บัญชี 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อย ท่านมีความสามารถในการจัดการตนเอง กลุ่มที่มีนักบัญชี
6-10 คน และกลุ่มที่มีนักบัญชี มากกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถที่จะ
เข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่า กลุ่มที่มีจำนวน
นักบัญชี 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถที่จะเลือกและเรียงลำดับทรัพยากรที่
มีจำกัดและจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา กลุ่มที่มีนักบัญชี 6-10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัย

ย่อยท่านมีความสามารถพิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ

5. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร พบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินสูงที่สุดสำหรับกลุ่มนักบัญชี คือ ท่านมีความสามารถทำงานเป็นทีม ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตคือ ท่านมีความสามารถเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ และท่านมีความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกันโดยทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในปัจจัยย่อยสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน การจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี กลุ่มนักบัญชีพบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ใน 1-5 ปี และ 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถทำงานเป็นทีม กลุ่มประสบการณ์ 11-15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และกลุ่มประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ ไม่เกิน 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถในการนำเสนอการพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และท่านมีความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน และกลุ่มช่วงประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปหรือข้อตกลงที่ยอมรับได้ในสถานการณ์ทางวิชาชีพ การจำแนกตามจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน กลุ่มนักบัญชีพบว่า กลุ่มที่มีจำนวนนักบัญชี 1-5 และ 6-10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถทำงานเป็นทีม และและกลุ่มที่มีนักบัญชี มากกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่า กลุ่มที่มีจำนวนนักบัญชี 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถในการนำเสนอการพูดคุย การรายงาน และการปกป้องมุมมองของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนและพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

กลุ่มที่มีนักบัญชี 6-10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถทำงานร่วมกันกับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกันได้

6. ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ พบว่าปัจจัยย่อยที่มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินสูงที่สุดสำหรับกลุ่มนักบัญชี คือ ท่านมีภาวะความเป็นผู้นำส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต คือ ท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี โดยทั้ง 2 กลุ่ม มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในปัจจัยย่อยสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหาร โครงการ การบริหารงานบุคคลและทรัพยากรการตัดสินใจต่างๆ

การจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี กลุ่มนักบัญชีพบว่าผู้ที่มีประสบการณ์ใน 1-5 ปี 11-15 ปี และช่วงประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีภาวะความเป็นผู้นำ กลุ่มประสบการณ์ 6-10 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี และกลุ่มช่วงประสบการณ์มากกว่า 15 ปี ยังมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านมีความสามารถที่จะสามารถจูงใจและพัฒนาบุคลากร ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่า ผู้ที่มีประสบการณ์ ไม่เกิน 15 ปี และกลุ่มช่วงประสบการณ์มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี

การจำแนกตามจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน กลุ่มนักบัญชีพบว่า กลุ่มที่มีจำนวนนักบัญชี 1-5 คน และ 6-10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี และกลุ่มที่มีนักบัญชี มากกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาตพบว่า กลุ่มที่มีจำนวนนักบัญชี 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในประเด็นย่อยท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี กลุ่มที่มีนักบัญชี 6-10 คน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในปัจจัยย่อยท่านสามารถพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพบัญชี และท่านมีความสามารถที่จะจัดแบ่งหน้าที่ที่มีความสามารถจูงใจและพัฒนาบุคลากร

7. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมทักษะทางวิชาชีพของพนักงานบัญชี โดยวิธีการสนับสนุนให้ค้นคว้าหาความรู้ผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาและข้อค้นพบต่างๆ ในครั้งนี้เป็นการศึกษาการเปรียบเทียบทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและนักบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำไปเป็นข้อมูลเสนอแนะต่อองค์กร หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพทางบัญชี ดังต่อไปนี้

1. ทักษะทางด้านปัญหา พบว่าจากค่าเฉลี่ยระดับการประเมินในประเด็นย่อยท่านมีความสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน ของกลุ่มนักบัญชี และ กลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ควรมีการฝึกอบรมและสัมมนากับทางองค์กรทางด้านบัญชี หรือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชีเข้ามาจัด In-House Training เช่น สภาวิชาชีพบัญชี เพื่อทำให้ทราบเทคนิคการทำบัญชีรูปแบบใหม่ โดยจะมีหลักสูตรการอบรมสัมมนาอยู่ตลอด เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านต่างๆ ของนักบัญชี นอกจากนี้ยังสามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับประกาศหรือข้อบังคับได้ที่เว็บไซต์ของทางสภาวิชาชีพบัญชี อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงหรือกรณีที่ไม่เคยเจอมาก่อน

จากการจำแนกด้วยประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี พบว่ากลุ่มนักบัญชี และกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีมา มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชี ด้านทักษะทางปัญหา ที่สูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพทางบัญชีจึงควรมีการพัฒนาทักษะทั้งในเรื่องความสามารถที่จะสอบถาม วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์ และสามารถที่จะระบุและแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน เพื่อให้มีความเป็นมืออาชีพเพิ่มมากขึ้น โดยอาจจะมีการให้มีพี่เลี้ยงที่คอยสอนและดูแล

จากการจำแนกด้วยจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน ด้านทักษะทางปัญหาพบว่า กลุ่มนักบัญชีที่จำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชีสูงที่สุด ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่ากลุ่มที่มีจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน มากกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชีสูงที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพทางบัญชีกลุ่มอื่นๆ จึงควรมีการพัฒนาทักษะทั้งในเรื่องการเรียนรู้ วิจัย คิดเชิงเหตุผล และวิเคราะห์สำหรับการแก้ไขปัญหาที่ไม่เคยเจอมาก่อน

2. ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงานพบว่าจากค่าเฉลี่ยระดับการประเมินในทุกประเด็น ย่อย ทั้งความชำนาญทางตัวเลข และความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ สำหรับกลุ่มนัก บัญชีนั้น มีค่าเฉลี่ยที่ค่อนข้างน้อย ต่างกับกลุ่มผู้สอบบัญชีค่อนข้างมาก ดังนั้นเห็นควรให้มีการ สนับสนุนทักษะความชำนาญทางด้านตัวเลขและเทคโนโลยีตั้งแต่สถาบันการศึกษาที่เปิดสอน สาขาวิชาบัญชี เช่น เพิ่มกระบวนวิชาคณิตศาสตร์และสถิติเพื่อนักบัญชี และกระบวนวิชาคอมพิวเตอร์ พื้นฐานสำหรับนักบัญชี ซึ่งจะต้องมุ่งเน้นการ โปรแกรมสำเร็จรูปที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานพื้นฐาน จำพวกโปรแกรม Microsoft Office และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

จากการจำแนกด้วยประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี พบว่ากลุ่มนักบัญชี และกลุ่มผู้สอบ บัญชีรับอนุญาต ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีมา มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับ การประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชี ด้านทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ที่สูงกว่า กลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพทางบัญชี จึงควรมีการพัฒนาทักษะทั้งในเรื่อง ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความสามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงของการปฏิบัติงานบัญชี และความเข้าใจและมีความสามารถวิเคราะห์งบการเงินได้ ซึ่งสามารถเข้าร่วมการอบรมผ่านหลักสูตร ต่างๆ ของทางหน่วยงานทางการบัญชี

จากการจำแนกด้วยจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่ การงาน พบว่า กลุ่มนักบัญชีที่จำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยระดับการ ประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชีที่สูงที่สุด ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่ากลุ่มที่มีจำนวน พนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน มากกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทาง บัญชีที่สูงที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพทางบัญชีกลุ่มอื่นๆ จึงควรมีการพัฒนาทักษะทั้งในเรื่องความ ชำนาญทางตัวเลข และเทคโนโลยีสารสนเทศ หน่วยงานควรมีการจัดอบรมด้านการใช้เทคโนโลยีขั้น พื้นฐาน

3. ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคลจากค่าเฉลี่ยระดับการประเมินในประเด็นย่อยท่านมีความ ระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการบัญชีโดยคำนึงถึงกิจการเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ยากเพราะเป็น เรื่องของทัศนคติและพฤติกรรมของผู้ประกอบการบัญชีการพัฒนาทักษะเหล่านี้จะช่วยการเรียนรู้ และการปรับคุณลักษณะเฉพาะบุคคลนอกจากนี้ประเด็นย่อยท่านมีความสามารถที่จะเข้าร่วมและ

ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของทั้ง 2 กลุ่มจะได้ระดับการประเมินที่ค่อนข้างมาก แต่ประเด็นนี้เป็นสิ่งที่ควรมีการพัฒนาการอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เช่น การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการเปลี่ยนแปลงของประกาศและข้อบังคับของสภาวิชาชีพบัญชี

จากการจำแนกด้วยประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี พบว่ากลุ่มนักบัญชี และกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีมา มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชี ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ที่สูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพทางบัญชี จึงควรมีการพัฒนาทักษะทั้งในเรื่องท่านมีความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีโดยคำนึงถึงกิจการ และสามารถพิจารณาปรับใช้ค่านิยมทางวิชาชีพจรรยาบรรณและทัศนคติให้เข้ากับการตัดสินใจ

จากการจำแนกด้วยจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน ด้านทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ว่า กลุ่มนักบัญชีที่จำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชีสูงที่สุด ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่ากลุ่มที่มีจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน มากกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชีสูงที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพทางบัญชีกลุ่มอื่นๆ จึงควรมีการพัฒนาทักษะทั้งในเรื่องความคิดริเริ่ม มีความสามารถโน้มน้าวผู้อื่นให้ปฏิบัติตามและมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่นการให้เพิ่มเติมความรู้ทางอินเตอร์เน็ตเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันการเข้าถึงแหล่งความรู้ใหม่ๆ เข้าได้ง่ายและมีมากขึ้น เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

4. ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารจากค่าเฉลี่ยระดับการประเมินในประเด็นย่อย ท่านมีความสามารถทำงานร่วมกันกับบุคคลที่ต่างวัฒนธรรมหรือความคิดเห็นต่างกัน ประเด็นย่อย ท่านมีความสามารถทำงานเป็นทีม และประเด็นย่อยท่านมีความสามารถทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพดังนั้นสถาบันการศึกษาและองค์กรต่างๆ ควรจัดให้มีหลักสูตรอบรมหรือพัฒนาทักษะภาษาจีนและภาษาอังกฤษ และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและนานาชาติ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เช่น การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การเข้ามาของบริษัทข้ามชาติ ฯลฯ

จากการจำแนกด้วยประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี พบว่ากลุ่มนักบัญชีที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีมา 1-5 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชีสูงกว่ากลุ่มช่วงอายุอื่น ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีมา มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชี ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร ที่สูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชี จึงควรมีการพัฒนาทักษะทั้งในเรื่องความสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง และความสามารถทำงานเป็นทีม เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่มอายุ

จากการจำแนกด้วยจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารว่า กลุ่มนักบัญชีที่จำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชีสูงที่สุด ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่ากลุ่มที่มีจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน มากกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชีสูงที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีกลุ่มอื่นๆ จึงควรมีการพัฒนาทักษะทั้งในเรื่องความสามารถในการฟังและอ่านอย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่าง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

5. ทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจพบว่าจากค่าเฉลี่ยระดับการประเมินในประเด็นย่อยท่านมีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารงานบุคคลและทรัพยากรการตัดสินใจต่าง ๆ ของกลุ่มนักบัญชี และ กลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด สถาบันการศึกษาควรมีกระบวนการวิชาเกี่ยวกับการวางแผนธุรกิจ หรือแผนกลยุทธ์และองค์กรต่างๆ ควรจัดโครงการอบรมเพื่อเพิ่มทักษะทางการบริหาร หรือสนับสนุนการศึกษา เพื่อลดจุดอ่อนในด้านนี้

จากการจำแนกด้วยประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชี พบว่ากลุ่มนักบัญชี และกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานทางด้านบัญชีมา มากกว่า 15 ปี มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชี ด้านทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ ที่สูงกว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์น้อยกว่า ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชี จึงควรมีการพัฒนาทักษะทั้งในเรื่องความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหารโครงการ การบริหารงานบุคคล มีภาวะความ

เป็นผู้นำ โดยอาจจะมีการให้มีส่วนร่วมในการวางแผนทางการเงินของบริษัท เพื่อให้เรียนรู้การจัดทำแผน และมององค์กรในมุมที่กว้างขึ้น

จากการจำแนกด้วยจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน ด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารว่า กลุ่มนักบัญชีที่จำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน 1-5 คน มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชีสูงที่สุด ส่วนกลุ่มผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พบว่ากลุ่มที่มีจำนวนพนักงานบัญชีในกิจการ/หน่วยงาน มากกว่า 10 คน มีค่าเฉลี่ยระดับการประเมินทักษะทางวิชาชีพทางบัญชีสูงที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีกลุ่มอื่นๆ จึงควรมีการพัฒนาทักษะทั้งในเรื่องความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์การบริหารโครงการ การบริหารงานบุคคลและทรัพยากร การตัดสินใจต่างๆ เพราะแผนกลยุทธ์เป็นสิ่งที่สำคัญต่อองค์กร ควรมีการอบรมในการเขียน หรือมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน วิพากษ์แผน ฯลฯ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาการเปรียบเทียบทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและนักบัญชีในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางวิชาชีพสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีซึ่งเมื่อมีการบังคับใช้มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศแล้ว ย่อมมีผลกระทบต่อนักบัญชีทั่วประเทศ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาการศึกษการเปรียบเทียบทักษะทางวิชาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและนักบัญชีในเขตจังหวัดอื่นเพื่อทราบถึงศักยภาพและความสามารถของนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แล้วนำข้อมูลจากการศึกษานี้ไปวิเคราะห์และทำการเปรียบเทียบเพื่อให้หน่วยงาน/องค์กรและผู้เกี่ยวข้องได้ทราบและส่งเสริมและสนับสนุนให้นักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตมีความสามารถตามมาตรฐานทางวิชาชีพเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถนำปัญหาและอุปสรรคไปปรับปรุงแก้ไขได้ตรงประเด็น ใน การศึกษารั้งต่อไป อาจเลือกปัจจัย และวิธีการทางสถิติอื่น ๆ ที่แตกต่างจากการศึกษาในครั้งนี้ เพื่อให้ผลการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved